

Література.

1. Благоразумова О. В. Дослідження ресурсного потенціалу підприємства як передумова оптимізації витрат у майбутньому / О. В. Благоразумова, Н. О. Бражняк, Т. В. Подобєд // Молодий вчений. – 2017. – № 10 (50) – С. 787–791.

2. Гончар В. П. Система внутрішнього контролю: цілеспрямованість, що ґрунтується на принципах [Електронний ресурс] / В. П. Гончар. – Режим доступу: www.nbuu.gov.ua/portal/chem_biol/Vsnau/2012_1/27Gonchar.pdf – Назва з екрану.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

*Мокрий Г. Ю., студент; Хорошилова І. О., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Бухгалтерський облік являє собою упорядковану систему збору, реєстрації та узагальнення інформації в грошовому вираженні про майно, зобов'язання організації і їхньому русі шляхом суцільного, безперервного і документального обліку всіх господарських операцій.

Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками є важливим елементом в системі бухгалтерського обліку. Фінансовий стан кожного суб'єкта господарювання визначається його взаємовідносинами з іншими господарюючими суб'єктами та станом розрахунків між ними. Від величини кредиторської заборгованості підприємства залежить його фінансова стійкість, незалежність та платоспроможність. Саме від безперебійності та планомірності організації даних розрахунків залежить стан усіх розрахунків підприємства, його фінансовий стан та платоспроможність [6]. Сучасні умови господарювання вимагають вирішення цілої низки нерозв'язаних облікових проблем, у тому числі й з обліку дебіторської заборгованості.

Тема обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками розглядалась провідними вітчизняними науковцями з бухгалтерського обліку, зокрема Ф.Ф. Бутенцем, А.С. Барановська, Г.В. Власюк, В.В. Жуковська, А. Козоріз, О. С. Кравченко, О.М. Шапошнікова та іншими. Проте ряд питань досі залишаються недостатньо вивченими, що зумовлює актуальність даної теми та подальшого дослідження.

Аналіз результатів досліджень свідчить, що теоретичні й практичні розробки з обліку та контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками відображають ґрунтовне розуміння проблем, пов'язаних із трансформацією вітчизняної системи обліку. Проте низка питань щодо обліку та контролю розрахунків з постачальниками у вітчизняних підприємствах недостатньо досліджені й залишаються невирішеними. Для вдосконалення ефективної організації такої системи розрахунків на підприємстві слід розробити чітку структуру всіх розрахунків, пов'язаних із ними. Оскільки процес постачання, як об'єкт обліку, включає в себе закупівлю і організацію зовнішнього надходження матеріалів, компонентів чи готових продуктів від постачальника на виробничі чи інші підприємства, склади або роздрібні магазини. Іншими словами, процес постачання полягає в тому, що підприємство укладає договори з постачальниками на необхідні йому фактори виробництва, організовує доставку та складування виробничих запасів, проводить розрахунки з постачальникам за отримані товарно-матеріальні цінності. Під час цього процесу відбувається зміна активу з форми грошей на форму майна, призначеного для виробництва продукції або торгівельної діяльності. Тому, на даний час ми вважаємо що, залишаються недостатньо опрацьованими питання методики й організації фінансового і управлінського обліку розрахунків з постачальниками, документального оформлення операцій по розрахунках, автоматизації їх обліку і контролю, обґрунтування нових напрямів аналізу розрахунків з огляду на особливості діяльності та потреби управління.

Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками передбачений рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками» із наступними субрахунками: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками», 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками», 633 «Розрахунки з учасниками ПФГ» [3]. Однак на практиці даний рахунок не дозволяє отримати достатню інформацію, адже не показує заборгованості за окремими договорами та розмежування між заборгованістю, термін сплати якої ще не настав та простроченою. Потрібно, на нашу думку, забезпечити можливість отримання необхідних даних для оперативного обліку та контролю поточних зобов'язань що сприятиме зміцненню договірної та розрахункової дисципліни підприємства. На наш погляд слід деталізувати облік розрахунків з постачальниками та підрядниками шляхом створення реєстру, де

відобразатиметься заборгованість кожному постачальнику за договорами та термінами погашення з накопичувальним сальдо на кінець періоду та реєстру простроченої заборгованості за товари, роботи, послуги з поділом заборгованості за терміном прострочення.

Одже облік розрахунків з постачальниками та підрядниками є найважливішою ділянкою бухгалтерської роботи, оскільки на цьому етапі формується основна частина доходів та грошових надходжень підприємств. Розрахунки – це операції, з одного боку спрямовані на забезпечення підприємства сировиною, матеріалами, паливом, тарою, а з іншого – реалізація готової продукції.

З метою покращення розрахункової дисципліни і для скорочення кредиторської заборгованості пропонуємо деякі пропозиції для удосконалення обліку розрахунків:

- систематично здійснювати контроль за співвідношеннями дебіторської і кредиторської заборгованості, оскільки значне перевищення дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стійкості підприємства і робить необхідним залучення додаткових засобів; перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською може призвести до неплатоспроможності підприємства;

- проводити аналіз складу і структури дебіторської і кредиторської заборгованості за конкретними постачальниками і покупцями, а також щодо термінів утворення заборгованості або терміни їх можливого погашення, що дозволить своєчасно виявляти прострочену заборгованість і вживати заходів щодо її стягнення. Дані про терміни виникнення (погашення) заборгованості мають бути регулярними і оперативними, їх доцільно акумулювати в окремому документі, наприклад: реєстр старіння рахунків дебіторів, кредиторів. Складати такий реєстр можна у вигляді матриці, по рядках вказуються суб'єкти заборгованості, по стовпцях вказуються суб'єкти заборгованості, по стовпцях – строки утворення. Реєстр може оперативно виявляти тих боржників, успішна робота з якими може принести найбільший результат для підприємства, а також тих з якими повинні встановлюватися особливі відносини;

- контролювати оборотність дебіторської та кредиторської заборгованості, а також стан розрахунків щодо простроченої заборгованості, так як в умовах інфляції будь-яка відстрочка платежу призводить до того, що підприємство реально отримує лише частину вартості поставленої продукції, тому бажано розширити систему авансових платежів;

- запровадити на підприємстві систему аналітичного обліку дебіторської заборгованості не тільки по термінах, але і за розмірами, місцезнаходженням юридичних осіб, фізичних осіб і пропонуваних умов оплати;

- організувати роботу з договорами таким чином, щоб мати можливість в картці клієнта зазначати умови оплати (передоплата або післяплата) та контролювати надходження коштів відповідно до умов договору.

Висновки. Таким чином, у ході дослідження було виявлено проблемні питання обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками та запропоновано пропозиції, що сприятимуть вдосконаленню організації розрахунків та їх обліку, оптимізації обсягів дебіторської та кредиторської заборгованості і зміцнення фінансового стану підприємства. Усі ці заходи допоможуть слідкувати за розрахунками з постачальниками, у встановлені строки погашати заборгованість, а також достовірніше відображати інформацію в бухгалтерському обліку.

Література.

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України 31.01.2000 №85/4306, зі змінами та доповненнями від 08.02.2014
2. Власюк Г.В. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками [Електронний ресурс] / Г.В. Власюк. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_ep/2009_5/files/EC509_09.pdf
3. Демченко Я. М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками [Електронний ресурс] / Я. М. Демченко, В. М. Прохорова // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2014. – Вип. 1. – С. 96-108.
4. Киян А.В., Ярмолюк О.Ф. Облік і контроль розрахунків з постачальниками та підрядниками / Киян А.В., Ярмолюк О.Ф. // Молодий вчений, Випуск № 9(24), 2015. – С.77-80.
5. Маркус О.В., Романюк І.О. Напрями удосконалення управлінського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками як інструмента контролю платоспроможності підприємства / Маркус О.В., Романюк І.О. // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка», Випуск № 5, 2014.